

Класация на MoitePari.bg на взаимните фондове на българския пазар за 2018 година

Отмина 2018 г., но каква беше тя за капиталовите пазари? За жалост не толкова добра, колкото предходните две години. За отминалата година бяха възложени надежди за продължаване на набраната инерция от 2016-та и 2017-та година. Това, както сочат данните, не успя да се реализира и като цяло 2018-та година поднесе повече спадове, отколкото покачвания за инвеститорите. През отминалата година SOFIX се понижи с 12%. С толкова намаля стойността и на BGBX40 и BGTR30. Четвъртият борсов индекс на БФБ също не изостана от тенденцията. И той регистрира понижение, но значително по-малко (-4%).

Пазарите извън България се движиха в сходна посока, което в определена степен, макар и не много силна според някои анализатори, даде своето отражение и върху родния капиталов пазар. През отминалата година световните пазари не показаха ръст и основните европейски борсови индекси приключиха на червена територия с регистрирани спадове от над 10 до 18%. Подобни спадове бяха характерни и за пазарите в Азия, като имаше и някои изключения на положителен ръст от около 6%. В САЩ ситуацията не беше по-различна като тенденция. Макар основните щатски индекси да приключиха годината със спад, той беше двойно по-нисък (-4 до -6%) от тези на индексите в Европа и Азия. Очакванията за 2019 г., въпреки желанието да бъдат преодолените негативите от отминалата година, са предпазливи. Основание за това дават все по-видимите сигнали за влошаващи се макроикономически показатели и забавяне на темпа на растеж на световната икономика.

На фона на очакванията за пазарите глобално, очакванията за търговията на БФБ са разнопосочни – от съмнения за ръст до оптимизъм за положителен такъв.

Ниската ликвидност на БФБ остава като нерешен проблем за поредна година. Интересът на инвеститорите към нашия капиталов пазар е нисък и надеждите това да се промени през 2019 г. не преобладават сред очакванията на анализаторите. Въпреки това, някои от участниците на борсата са обнадеждени и вярват, че 2019 г. все пак ще бъде година, в която интересът към нашия капиталов пазар ще се повиши. Сред основните мотиви за това отново се посочват ниските лихвени нива по депозити. Някои от тях вече са близки до нула. В противовес на очакването това да предизвика пренасочване на депозити към капиталовия пазар, обаче, е състоянието на БФБ. Ниската ликвидност, както и увеличаващите се депозити в банковата система достатъчно ясно сочат, че подобни очаквания по-скоро не биха се реализирали. Съживяването на търговията може би отново ще бъде възложена на чуждестранните и институционалните инвеститори.

Класация на взаимните фондове

Понастоящем в България работят 31 управляващи дружества, които управляват повече от 120 взаимни фонда с нетни активи под управление над 1,45 млрд. лв. Фондовете са класифицирани в 5 категории според поемания риск:

Фондове на паричен пазар	Фондовете от този тип инвестират във високоликвидни активи - прехвърляеми дългови ценни книжа, инструменти на паричния пазар и в депозити в кредитни институции.
Фондове в облигации	Фондът постоянно инвестира в облигации. Фондовете в облигации също включват индексни фондове от облигации и гарантирани продукти, свързани с пазарни индекси от облигации.
Смесени консервативни фондове	Инвестициите в акции са ограничени до 20% от активите на фонда. Смесените фондове тип "Консервативен" инвестират също в индексни фондове от облигации и гарантирани продукти, свързани с пазарни индекси от облигации.
Смесени балансиращи фондове	Фондът инвестира в различни активи и на различни пазари, като за последните шест месеца делът на акциите в активите е средно над 20% и под 50% по данни от тримесечни отчети.
Фондове в акции	Фондът постоянно инвестира поне 50% от активите си в акции. Агресивните фондове също включват индексни фондове от акции и гарантирани продукти, свързани с пазарни индекси от акции.

Източник: www.baud.bg

Класацията на www.moitepari.bg е базирана на постигната доходност съобразно рисковия профил на всеки фонд. При фондовете на паричен пазар и фондовете в облигации тя е едногодишна – постигната доходност за 2018 г. Останалите колективни схеми са класирани според постигнатата тригодишна (анюализирана) доходност. Фондовете са класирани в 5 рискови категории, като във всяка от тях допълнително е представена информация за нивата на риск (стандартно отклонение и коефициент Шарп), които са поемали управляващите дружества, реализирайки съответната доходност.

Отново обръщаме внимание, че инвестирането на капиталов пазар е рисково начинание, поради което е необходимо консултиране с финансов експерт за изготвяне на стратегия за увеличаване на благосъстоянието. Припомняме и простото принципно правило – колкото е по-рискова инвестицията, толкова по-дълъг е инвестиционния хоризонт и обратно. От тази гледна точка, инвестирането в по-високорисковите фондове, например, в хоризонт 5 или 10 г. се приема за обичайно. Също така е важно да се знае, че постигнатите доходности през изминали години не са гаранция за такива и в бъдеще.

По-долу следва класация на взаимните фондове, последвано от речник на основните термини.

Класация на „ТОП 3“ български взаимни фондове по доходност за 2018-та г. според рисковия им профил

ФОНД	Доходност за 2018 г.	Доходност за 2017 г.	Доходност за 2016 г.	Стандартно отклонение (31.12.2018 г.)	SHARPE (31.12.2017 г.)	НСА (31.12.2017 г.)
ФОНДОВЕ НА ПАРИЧЕН ПАЗАР						
-	-	-	-	-	-	-
ФОНДОВЕ В ОБЛИГАЦИИ						
Инвест Консервативен Фонд	3,73%	-2,19%	-0,57%	3,83%	0,97	1 037 лв.
Ди Ви Евробонд	1,50%	-4,76%	-10,53%	1,49%	1,01	393 770 лв.
ЦКБ Гарант	1,23%	2,70%	3,64%	0,83%	1,48	2 528 429 лв.

ФОНД	Доходност за последните 3 г. (анюализирана)	Доходност за 2018 г.	Доходност за 2017 г.	Доходност за 2016 г.	Стандартно отклонение (2016-2018 г., анюализирано)	SHARPE (2016-2018 г.)	НСА (31.12.2018 г.)
СМЕСЕНИ КОНСЕРВАТИВНИ ФОНДОВЕ							
Капман Фикс	3,83%	3,70%	3,38%	4,48%	1,45%	2,64	11 824 795 лв.
ЕЛАНА Евробонд	1,75%	-1,00%	1,91%	4,41%	0,82%	2,13	€ 5 208 796
ДСК Имоти	1,16%	-1,50%	1,10%	4,10%	1,85%	0,63	683 490 лв.
СМЕСЕНИ БАЛАНСИРАНИ ФОНДОВЕ							
Конкорд Фонд-1 Акции и Облигации	5,13%	4,67%	5,30%	5,37%	4,14%	1,24	23 972 491 лв.
Юг Маркет Оптимум	4,77%	-1,66%	5,87%	10,44%	4,00%	1,19	1 024 833 лв.
ЕЛАНА Балансиран Долар Фонд	3,95%	-0,57%	5,09%	7,49%	3,33%	1,19	\$ 4 012 305
ФОНДОВЕ В АКЦИИ							
Златен лев Индекс 30	8,98%	-10,38%	19,04%	21,40%	8,21%	1,09	1 874 681 лв.
Алфа SOFIX Индекс	7,25%	-12,40%	11,80%	26,30%	9,11%	0,80	806 731 лв.
Адванс Инвест	6,85%	-8,79%	21,56%	10,02%	9,67%	0,71	7 369 536 лв.

ФОНДОВЕ НА ПАРИЧЕН ПАЗАР

За пръв път в петгодишната история на класацията, фондовете на паричен пазар няма да бъдат включени в нея. Към момента на подготовката на класацията, фондовете класифицирани като фондове на паричен пазар бяха преобразувани или в процес на преобразуване в друг рисков профил. Трансформациите се наложиха след влизането в сила на Регламент (ЕС) 2017/1131 на Европейския парламент относно фондовете на паричен пазар. Съгласно Регламента, изискванията към фондовете от този тип по отношение на инвестициите им се завишават. Въвеждат се и ограничения, свързани с управлението им. Всичко това поставя фондовете на паричен пазар в условия, в които бъдещото им функциониране ще бъде силно затруднено. От друга страна, освен административните рестрикции, инвестиционните възможности пред тези фондове правят съществуването им ненужно.

Предвид инвестиционните ограничения, а именно депозити, инструменти на паричен пазар и дългови ценни книжа, все по-трудно е понастоящем да се открият достатъчно доходносни инструменти, в които да бъдат инвестирани ресурсите. Доходността по депозити и инструменти с фиксирана доходност е близка до 0, което от своя страна елиминира възможността доходността от целия портфейл на фонда да е атрактивна за инвеститорите. Комбинацията от тези фактори наложи управляващите дружества да вземат конкретни решения, като прекратяването или преобразуването на фондове на паричен пазар беше сред най-очакваните и логични. Нещо повече, тъй като Регламентът е с обхват целия ЕС, подобни стъпки предприеха управляващи дружества в цяла Европа.

ФОНДОВЕ В ОБЛИГАЦИИ

Фондовете в този рисков профил показват по-ниска доходност в сравнение с постигната през 2017 г. Максималната възвращаемост на инвестициите беше под 4%.

Трите фонда, постигнали най-добра доходност през 2018 г. са:

1. Инвест Консервативен Фонд	3,73%
2. Ди Ви Евробонд	1,50%
3. ЦКБ Гарант	1,23%

Максималното стандартно отклонение сред трите най-добре представили се фонда за 2018 г. беше 3,83%. Стойността на показателя е близка до максимума сред трите най-добре представили се фонда през 2017 г. Останалите два фонда постигнаха своята доходност при стандартно отклонение до 1,50%. Възвращаемостта на база поет риск, измерена чрез коефициента на Шарп показва, че при два

от трите фонда той е със стойност по-висока от 1. Това са фондовете на позиция 2 и 3 в класацията. Първият класиран е постигнал значително по-висока доходност от останалите 2, но от друга страна поетият риск също е значително по-голям, което резултира в коефициент на Шарп по-нисък от 1. Стойността на Шарп е показателна за поемане на риск, който не е напълно обоснован.

Поемането на повече риск и оценката му в краткосрочен план невинаги може да даде ясна представа дали дадената инвестиция се управлява добре и рискът, който се поема, дава ли очакваните резултати. Поради тази причина, с нарастването на поемания риск, в класацията смесените консервативни, смесените балансирани и фондовете в акции бяха класирани по 3-годишна (анюализирана) доходност.

СМЕСЕНИ КОНСЕРВАТИВНИ ФОНДОВЕ

За последните 3 години най-високата средна постигната доходност при тези фондове достигна 5,13%. Тази доходност е по-висока спрямо изчислената през 2017 г. На фона на отрицателните доходности през 2018 г., 3-годишната доходност остава положителна. Основна роля за това изиграват 2016 г. и 2017 г., когато положителната доходност беше достатъчно висока, за да не може да бъде неутрализирана от спадовете през миналата година.

Трите най-добре представили се фонда са:

1. Капман Фикс	3,83%
2. ЕЛАНА Еврофонд	1,75%
3. ДСК Имоти	1,16%

Поради ограничението инвестициите в акции да не съставляват повече от 20% от активите на фонда, тези схеми са с умерено до ниско ниво на риск. Постигнатата доходност от тази гледна точка може да бъде приета също като умерена.

Постигнатите резултати са при максимално стандартно отклонение (3-годишно, анюализирано) от 1,85%. В сравнение с миналогодишната класация, показателят сред трите фонда попаднали в нея, е по-нисък. Това от своя страна рефлектира върху коефициента на Шарп, който достига максимална стойност 2,64. Единствено класираният на трето място е постигнал доходност, по-ниска от нивото на поетия риск. При този фонд показателят е 0,63.

СМЕСЕНИ БАЛАНСИРАНИ ФОНДОВЕ

3-годишните резултати към 2018 г. последваха посоката от миналата година и бяха малко по-ниски в сравнение със същата доходност през 2017 г. Видимо по-ниската доходност през 2017 г. спрямо 2016 г., както и предимно отрицателни доходности през 2018 г. предопределиха 3-годишната доходност да продължи да се понижава. Най-високата постигната тригодишна доходност през 2017 г. беше 7%, докато през 2018 г. тя с малко надхвърля 5%.

Най-добре представилите се фондове в този рисков профил бяха:

1. Конкорд Фонд-1 Акции и Облигации	5,13%
2. Юг Маркет Оптимум	4,77%
3. ЕЛАНА Балансиран Долар Фонд	3,95%

Нивото на поет риск измерено чрез стандартното отклонение (3-годишно, анюализирано) е в границите 3 – 4%. Показателят е малко по-нисък в сравнение с миналогодишната класация. Този положителен факт дава отражение и върху коефициента на Шарп. При трите фонда, попаднали в класацията, той макар и с малко е над 1. Водачът в класацията постигна своите резултати при стойност на коефициента 1,24, а при останалите два стойността на коефициента е 1,19. В разглеждания тригодишен период, 2016 г. е годината, в която се реализира най-висока доходност. Последните 2 години се характеризират с по-ниска, а последната година дори с отрицателна доходност, което ограничи потенциала съотношението доходност/поет риск да е с по-високи стойности.

ФОНДОВЕ В АКЦИИ

Отминалата 2018-та година за фондовете в акции приключи с разнопосочни резултати. Постигнатите доходности се движиха от положителни в границите до около 4,50% до отрицателни над 20%. Това е годината с най-слабо представяне в разглеждания 3-годишен период.

За последните 3 години при фондовете в този рисков профил 2016 г. и 2017 г. са всъщност годините, които запазват положителна тригодишната доходност. Добрите резултати през тези 2 години успяват да неутрализират негативите от 2018 г. и да запазят положително тригодишното представяне на фондовете в акции. Разбира се, спадовете през миналата година сериозно повлияха средната доходност и тя е значително по-ниска от 3-годишната, изчислена в предходната класация.

Най-добре представилите се фондове в този рисков профил бяха:

1. Златен лев Индекс 30	8,98%
2. Алфа SOFIX Индекс	7,25%
3. Адванс Инвест	6,85%

Нивото на поет риск за постигане на тази доходност (3-годишно, анюализирано стандартно отклонение) се намира в границата от около 8% до около 10%. Макар и по-ниско в сравнение с предходната класация, то отново почти се изравнява с постигната доходност, дори минимално я надвишава. Показателни за това са нивата на коефициента на Шарп и за трите фонда в този рисков профил. Показателят достига максимална стойност от 1,09, а минимална – 0,71. Съпоставката с фондовете, представени в останалите рискови профили, показва, че агресивно управляваните постигат ниска възвращаемост на база допълнително поет риск. Негативната 2018-та година даде своето влияние, поради което намалява и средната доходност за разглеждания 3-годишен период, а от там и показателят за възвращаемост на инвестицията на база поет риск логично е със занижени стойности.

РЕЧНИК:

НСА - Нетната стойност на активите е разликата между пазарната стойност на активите в портфейла на фонда и задълженията му по баланс.

STDEV (Стандартно отклонение) – Измерител на нивото на риск. Отразява колебанието в нетната стойност на активите на 1 дял, респ. на доходността на един фонд за период от 1 година. 3-годишното стандартно отклонение е изчислено на база седмичното изменение на стойността на 1 дял за период от 3 г. и анюализирано след това. По-високото стандартното отклонение показва по-рисково управление на фонда.

SHARPE (Коефициент на Шарп) – Измерва нивото на възвращаемост на всяка допълнителна единица поет риск. По-високите стойности на показателя показват, че доходността е постигната при по-ниски нива на риск. За нуждите на анализа той е изчислен на база анюализирани седмични стойности на индекс EONIA за периода 01.01.2018 – 31.12.2018 г. както и на анюализирани седмични стойности на индекс EONIA за периода 01.01.2016 – 31.12.2018 г. Когато стойността на индекс EONIA за посочените периоди е отрицателна, тя се приема за равна на 0.

Анюализация – Превръщане на стойност, изчислена за период по-голям от 1 г., в годишна стойност

EONIA (Euro OverNight Index Average) – Еднодневен междубанков лихвен процент за Еврозоната

ЗАБЕЛЕЖКИ:

* Предложеното сравнение и анализ на фондовете е само за лична информация. Представената информация не бива да се счита, като предложение за инвестиране или съвет за такова.

* Посочените доходности са минали и нямат отношение към бъдещите резултати от дейността на фондовете.

- * Доходността от инвестицията не е гарантирана и е такава, каквото се постигне, когато инвеститорът продаде своите дялове/акции.
- * Инвестицията във фонд не се гарантира по никакъв начин, както от управляващото дружество, така и от Гаранционен фонд или от законодателството в страната.
- * Инвестирането в колективна схема е риск за инвеститора. Печалбите не са гарантирани и съществува възможност той да не възстанови в пълен размер вложената сума.